

PREŽIHOV VORANC: SOLZICE

1. Črtica Solzice: Pripoveduje o Prežihovem Vorancu, ki je moral zjutraj na vse zgodaj popasti živino. Njegov največji problem je bil, da se je bal iti v Pekel saj je bilo tam zelo grozljivo. V Peklu se je slišalo le žuborenje potoka in bilo je zelo temno. Voranc je komaj čakal, da bi lahko odšel domov. Končno je prišel domov in odšel je spat. Ker ni mogel zaspati je slišal pogovor med očetom in materjo. Mati je rekla, da bi imela rada solzice vendar solzic ni nikjer drugje kot v Peklu. Zjutraj je nadvse zgodaj vstal, vendar to ni bila njegova navada. Pognal se je po stezicah in kmalu je prišel do Pekla. Nabral je polno solzic in zdirjal proti domu. Bila je še jutranja zarja, ko je prišel domov. Mami je podaril solzice in takrat je vedel, da ji je izpolnil največjo željo.

2. Črtica Tri pisanke: Pripoveduje o veliki noči. Takrat so morali otroci nositi pisanke. Pisanka je vsebovala lepo zapečen šartelj, pisanko in nekaj denarja. Ker so bili pri Vorančevih zelo revni je mama v šartelj dala samo dva zeksa. Prišel je dan, ko so morali otroci to odnesti. Voranc se je odpravil k sirotici, da bi ji nesel pisanko. Na poti je srečal svojega sošolca in sirotico. Usedli so se in vsak je pokazal svojo pisanko. Voranc je bil zelo zaskrbljen, saj je imel najmanjšo pisanko. Sirotica je imela velik rumen in lepo pečen šartelj, na vrhu pa je bil svetel rajniš. Voranc je od sirotice zahteval, da mu izroči rajniš. Ko so se razšli je Voranc vzel denar in ga potisnil v svojo revno pisanko. Pri srcu mu je takoj postalo lažje, ko je to opravil.

3. Črtica Nagrada: Lenčkin in Anejev oče je bil drvar. Stanovali so v hiši s posestvom v lasti drugega gospodarja. Gospodar je očetu naročil, da naj posekajo gozd. Tega so se hitro lotili. S težko muko sta pomagala tudi Lenčka in Anej. Bilo je že nekaj narejeno, ko je prišel gospodar. Lenčki in Aneju je obljubil veliko nagrado, če bosta dobro delala. Od takrat naprej sta kar tekmovala, kdo bo več naredil. Hitro so končali in gospodar je

prišel na posekano ozemlje, da bi poračunal. Vendar je očetu dal premalo denarja! Ko je že odhajal, ga je oče spomnil, da je tudi Lenčki in Aneju dolžan nagrado. A gospodar je bil preskop. Otroka sta ostala brez denarja.

4. Črtica Prvi maj: Voranc je vsako jutro ob zori, pred šolo zgodaj vstal ter odšel pasti ovce. Ko se je sprehajal po gozdni poti je zaslišal zvok ljudi. Skril se je za grm, kjer je spremljal dogodke. Ljudje so se približevali Vorancu in bolj, ko so bili blizu njega, bolj ga je bilo strah. Opazil je, da ljudje nosijo v gumbnicah rdeče nageljne. Ljudje so že opazili, da se skriva. Ves v zadregi je prišel iz grmičevja. Vedel je, da se to bogati ljudje, saj je bil on sam zelo reven. Med njimi je bila lepa deklica, ki je nosila rdeč nagelj. Ker je bil ravno takrat prvi maj, je Vorancu poklonila rdeči nagelj. Voranc tega ni nikoli pozabil in ni ga bilo več strah ljudi iz črne tovarne.

5. Črtica Višja matematika: Govori o Korejčevemu očetu, ki je meril drva. To je bila njegova služba. Njegov gospodar ga je zmeraj opozarjal naj napiše več kot mu bodo povedali in takrat bo dobil tudi veliko večjo plačo. Oče je to tudi storil. Napisal je več kot mu je povedal tekač. In tako je dobival zelo veliko plačo. Nekega večera sta se oče in mati pogovarjala. Korej ni mogel zaspati, zato je prisluhnil pogovoru. Tisto noč je odkril »višjo matematiko«.

6. Črtica Dobro jutro: Govori o Vorancu, ki ni vedel kako bi pozdravil gospoda, ki je prišel mimo njega. V šoli so se učili pozdravljati po nemško, oče pa mu je zabičal, da mora pozdravljati po slovensko. Ni vedel kaj naj naredi. Ni mu bilo jasno ali je to Slovenec ali tujec. Odločil se je, da ga pozdravi po nemško. Gospod je bil Slovenec, zato ga je hitro popravil ter rekel dobro jutro. Voranc je ves v zadregi odšel naprej in od takrat naprej ni nikoli več pozdravil po nemško.

7. Črtica Potolčeni kramoh: Govori o dečku z imenom Cencelj. V šoli so imeli dečka, ki je bil majhen kakor krogla in čisto bel. Imel je bele lase, bele obrvi, belo kožo in ker je nosil tudi obleko, ki je bila bela, je bil podoben kepi snega. Sošolci so mu dali priimek Potolčeni kramoh. Kadar ga je zaslišal, je bil ves

besen in govorca je začel tepsti. Imel je majhne noge, zato ga je v teku vsak premagal. Nekega dne ga je Voranc zbadal s tem priimkom. Skakala sta čez potok in se pretepala. Ko je Cencelj hotel skočiti čez potok se je poškodoval. Voranc mu je prisegel, da mu nikoli več ne bo rekel Potoičeni kramoh. Obljubil mu je, da, če mu kdo še tako reče, bo občutil njegove pesti. In postala sta prava prijatelja.

8. Črtica Bolečina: Ta zgodba govori o Vorancu, ki si je neizmerno želel, da bi nekoč zgorela šola. Ko je pasel ovce je videl, da se je v vasi, blizu šole vnel požar. Zgorela je cerkev, gostilna in še nekaj javnih zgradb. Voranc si je zdaj še bolj želel, da bi zgorela šola, vendar tega ni doživel. Ko je popasel čredo se je ves žalosten odpravil proti domu. Prišel je ves objokan, zato ga je mama vprašala, kaj je narobe z njim. Z bolečino v srcu ji je rekel, da je žalosten, ker ni pogorela šola.

9. Črtica Levi devžej: To poglavje govori o Vorančevi materi in o sosedovih otrocih. Sosedovi otroci so bili zelo revni in Vorančevi materi so se smilili. Bili so še čisto majhni, ko jim je umrla mati. Vedno, ko so prišli na obisk jim je dala veliko hrane. Vsak je dobil velik kos belega kruha, včasih je dala največjemu dečku kos kruha tudi za mačeho in babico. Poleg tega jim je v žepe natresla tudi veliko suhega sadja. Zato so se otroci oblačili v oblačila z zelo velikimi žepi. In tako je šlo dan za dnem. Prežihovi otroci so bili že rahlo v skrbeh, saj so začeli sumiti, da ima njihova mati rajši sosedove otroke kot njih. A to ni bilo res. Vorančeva mati je imela svoje otroke ravno tako rada, le da je pomagala sosedovim otrokom, ker so bili sirote.

10. Črtica Prvo pismo: To poglavje govori o Vorancu, ki je moral napisati pismo svojemu bratu. Mama mu je velela naj to pismo napiše on, saj je znal v družini najlepše pisati. Dala mu je papir in črnilo in mu narekovala besedilo. Ko je že skoraj končal, je ponesreči naredil veliko packo. Doma so imeli samo ta papir, zato je bila mama zelo razočarana. Voranc je hitro stekel po pivnik, a packe ni mogel izbrisati. Začel je pisati naslov, ko ga je že skorajda končal pa je bilo treba napisati še kraj kamor bo pismo poslano. A tukaj je nastal problem. Ni vedel ali naj napiše Klagenfurt ali Celovec. Oče je hotel, da napiše Celovec, ker je to

po slovensko. Naslednje jutro je Voranc pismo skrbno oddal v nabiralnik.

11. Črtica Ajdovo strnišče: To poglavje govori o Vorančevi babici, ki je žela strnišče. Voranc se je zavedal kako mora njegova babica trdo delati. Zato se je odločil, da odide do nje. Rekel ji je, da ne sme več delati saj je že stara in se mora malo spočiti. Rekel ji je, da bo delal namesto nje. A babica ga ni poslušala in delala naprej. Rekla mu je, da zadnjič žanje ajdovo strnišče. In to se je res zgodilo saj je babica čez nekaj tednov preminila.